

Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
tel.: 01 45 64 555 / faks: 01 46 10 551, 45 50 726, 46 10 591
teleks: 22 569 / www.hnb.hr / mb 3269817

Očitovanje na primjedbe i prijedloge dostavljene u sklopu javne rasprave o Nacrtu Odluke o primjeni zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik

lipanj 2014.

UVOD

Dana 15. travnja 2014. Hrvatska narodna banka na svojim je internetskim stranicama objavila Nacrt Odluke o primjeni zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik (u nastavku teksta: Odluka).

Mišljenja, prijedlozi i primjedbe na predloženi tekst mogli su se dostaviti do 9. svibnja 2014. putem elektroničke pošte na adresu zoki@hnb.hr.

Tijekom te javne rasprave Hrvatskoj narodnoj banci primjedbe i prijedloge dostavila je Wüstenrot stambena štedionica d.d. i Privredna banka Zagreb d.d.

Zaprimljene primjedbe i prijedlozi te očitovanja na njih prezentiraju se u nastavku dokumenta, grupirani prema pojedinim područjima Odluke.

1. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Visina stope zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik i način njene primjene

Članak 3.

(1) Visina stope zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik određuje se ovisno o vrsti, opsegu i složenosti poslova kreditna institucije.

(2) Vrsta, opseg i složenost poslova kreditne institucije iz stavka 1. ovog članka odražava se u relativnoj veličini, relativnoj izloženosti rizicima te sektorskoj i zemljopisnoj disperziji kreditne aktivnosti kreditne institucije a neizravno se mjeri udjelom imovine pojedine kreditne institucije u ukupnoj imovini svih kreditnih institucija na dan 31. 12. 2013.

(3) Sukladno utvrđenju iz stavka 2. ovog članka, kreditna institucija čiji je udio u ukupnoj imovini svih kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj jednak ili veći od 5% dužne su primjenjivati stopu zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik u visini od 3% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

(4) Sukladno utvrđenju iz stavka 2. ovog članka, kreditna institucija čiji je udio u ukupnoj imovini svih kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj manji od 5% dužne su primjenjivati stopu zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik u visini od 1,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

(5) Izloženost iz stavka 3. i 4.. ovog članka obuhvaća izloženosti u Republici Hrvatskoj, izloženosti u državama Europskog gospodarskog prostora (Kraljevina Belgija, Republika Bugarska, Republika Cipar, Češka Republika, Kraljevina Danska, Republika Estonija, Republika Finska, Francuska Republika, Savezna Republika Njemačka, Helenska Republika, Madžarska, Island, Irska, Talijanska Republika, Republika Latvija, Kneževina Lihtenštajn, Republika Litva, Veliko Vojvodstvo Luksemburg, Republika Malta, Kraljevina Nizozemska, Kraljevina Norveška, Republika Poljska, Portugalska Republika, Rumunjska, Slovačka Republika, Republika Slovenija, Kraljevina Španjolska, Kraljevina Švedska, Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske) te izloženosti u trećim zemljama.

1.a. Komentari u javnoj raspravi

Člankom 3. stavkom 4. Odluke definira se visina stope zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik u visini od 1,5% za kreditne institucije čiji je udio imovine manji od 5% u ukupnoj imovini svih kreditnih institucija. S tim u vezi, predlaže se diferencirana stopa za stambene štedionice. Argumentacija se temelji na članku 3. stavku 1. Odluke kojim se određuje da se visina stope zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik određuje ovisno o vrsti, opsegu i složenosti poslova kreditne institucije. Naime, stambene štedionice kao izrazito nisko rizične kreditne institucije s jasno zakonskim definiranim područjem poslovanja imaju znatno niži rizični profil, znatno manje područje poslovanja i znatno manju složenost poslova od klasičnih banaka iste ili približne veličine, te bi stoga navedena stopa za stambene štedionica trebala biti niža. S tim u vezi, predložena je odgoda primjene Odluke na izvještajni datum 30.9.2014.

1.b. Očitovanje

Sukladno članku 92. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27. 6. 2013.) propisana je minimalna stopa ukupnog kapitala od 8% što uvećano za zaštitni sloj za očuvanje kapitala u visini od 2,5% iznosi 10,5%. Zaštitni slojevi kapitala održavaju se u obliku redovnoga osnovnoga kapitala. Do primjene navedene Uredbe, sukladno Zakonu o kreditnim institucijama ("Narodne novine", broj 117/2008, 74/2009, 153/2009, 108/2012 i 54/2013) stopa regulatornoga kapitala (stopa adekvatnosti jamstvenoga kapitala) morala je iznositi najmanje 12%. Sukladno članku 3. stavku 1. Odluke primjena zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik u visini od 1,5% za kreditne institucije s nižim rizičnim profilom odnosno nižim stupnjem kompleksnosti poslovanja znači zadržavanje/održavanje kapitalnih zahtjeva na razini koja je bila propisana do 31.12.2013. godine odnosno do primjene navedene Uredbe. S obzirom na navedeno, odgoda primjene Odluke na izvještajni datum 30.9.2014. ne može se prihvati jer identificirani rizici prema procjeni HNB-a zahtijevaju pravodobnu zaštitu za sistemske rizike.

2. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Preispitivanje visine stope zaštitnog sloja kapitala za strukturni sistemski rizik

Članak 5.

Hrvatska narodna banka preispituje visinu stope zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik najmanje jednom godišnje, i prije uvođenja instrumenta zaštitnog sloja za ostale sistemski važne kreditne institucije.

Izuzeća od primjene Odluke

Članak 6.

(1) Kreditna institucija kojoj je u vrijeme stupanja na snagu ove Odluke na snazi rješenje koje je Hrvatska narodna banka izdala temeljem odredbi Zakona o kreditnim institucijama ("Narodne novine", br. 159/2013.), a kojima je naložila da zahtijevana stopa ili iznos regulatornog kapitala iznosi više od minimalno propisanog sukladno zajedničkoj odluci kolegija supervizora donesenoj sa stanjem na dan 31. prosinca 2012., nisu dužne primjenjivati odredbe ove Odluke, do prestanka važenja tog rješenja.

(2) Ako je rješenje iz stavka 1. izdano za grupu kreditnih institucija u RH izuzeće iz stavka 1. ovog članka odnosi se na matičnu kreditnu instituciju i sve članice grupe.

2.a. Komentari u javnoj raspravi

Znači li to da iznos zahtijevane stope ili regulatornog kapitala naložen kreditnim institucijama sukladno rješenju koje je izdao HNB, uključuje zaštitni sloj za sistemski rizik pa je takva

kreditna institucija izuzeta od primjene ove Odluke, ali ne i zaštitni sloj za ostale sistemski važne kreditne institucije. U tom slučaju, postavlja se pitanje kakav će biti međuodnos zaštitnog sloja za ostale sistemski važne kreditne institucije i zahtijevane stope ili iznosa regulatornog kapitala naloženog kreditnoj instituciji kroz rješenje navedeno u članku 6. Odluke.

2.b. Očitovanje

Kreditne institucije koje imaju rješenje HNB-a koje je na snazi 19. svibnja 2014. godina, kada Odluka stupa na snagu, a kojim je tim kreditnim institucijama naloženo održavanje stope regulatornog kapitala sukladno Zajedničkoj odluci iz područja supervizije i procjene adekvatnosti uspostavljenog postupka procjenjivanja i održavanja internoga kapitala, izuzeta su od primjene Odluke do prestanka važenja tog rješenja. Navedena rješenja donesena su za 2013. godinu a sa stanjem na dan 31. prosinca 2012. godine. Odredbe članaka 137. i 138. Zakona o kreditnim institucijama ("Narodne novine" br.159/13) koje se odnosi na zaštitni sloj za ostale sistemski važne institucije stupaju na snagu 1. siječnja 2016. godine, pa sukladno tomu izuzeće od primjene Odluke ne može se odnositi na primjenu zaštitnog sloja za ostale sistemski važne institucije. To znači da se sada implementira samo jedan instrument koji u sebi sadrži elemente sistemskih rizika navedene u obrazloženju Odluke (pozivu na javnu raspravu). Međuodnos zaštitnih slojeva za sistemske rizike propisan je člankom 139. Zakona o kreditnim institucijama pa će se tako sukladno članku 5. Odluke, 2016. godine kada stupaju na snagu odredbe članaka 137. i 138. Zakona o kreditnim institucijama preispitati visina stope zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik određena ovom Odlukom.

3. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Stupanje na snagu Članak 7.

Ova Odluka objavljuje se u "Narodnim novinama", a stupa na snagu 19. svibnja 2014.

3.a. Komentari nakon javne rasprave

Nakon završetka javne rasprave upućen je dodatni prijedlog koji se odnosi na dinamiku početka primjene stope strukturnog sistemskog rizika od 1,5% u razdoblju od 2014. do 2015. i to na sljedeći način: 30.6.2014. - 0,375%; 31.12.2014. - 0,75%; 30.6.2015. - 1,125% i 31.12.2015. - 1,5%.

3.b. Očitovanje

Način određivanja stope zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik propisan je člankom 131. Zakona o kreditnim institucijama ("Narodne novine" br. 159/13). Navedenim člankom u stavku

1. propisano je da HNB određuje stopu zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik od najmanje 1% ukupnog iznosa izloženosti riziku kreditne institucije i to kao višekratnik 0,5 postotnih bodova. Slijedom toga, predmetni prijedlog ne može se prihvati jer bi bio protivan navedenoj zakonskoj odredbi.